

De la importància de llegir els títols de crèdit (i 2)

Manel-Claudi Santos

La llarga tradició de secundaris no s'ha perdut, sinó que s'ha conservat i, en els darrers anys, fins i tot s'ha consolidat. Si bé és cert que durant molt de temps, que va coincidir amb l'etapa patètica del «cine d'autor» (alguns cretins, amb això, volien donar a entendre, per exemple, que gent com John Ford, Joshua Logan o Nicholas Ray no ho eren. Probablement, ni falta que els feia), varen quedar més aviat amagats i oblidats en un marasme de pretensions que ara ens podem mirar amb una certa perspectiva. Per això hem de cercar desesperadament, en *spaghetti-westerns* ínfims, la mirada acrobàtica d'un Jack Elam o la consistència rodona d'un Ernest Borgnine, els quals, tot i alguns intents de superació (amb resultats magnífics, com *Marty*), sempre varen ser secundaris imprescindibles per salvar pel·lícules sense suc ni bruc. Com era d'esperar, però, les coses han canviat i tornam a trobar pel·lícules on aquests actors tenen el paper que s'han guanyat a pols. Per citar-ne només uns quants, recoman que us fixeu en un parell d'individus de llinatge italià com Jon Polito, que tenia un primer discurs sobre l'ètica gànsteril a *Muerte entre las flores* que difícilment pot passar desapercebut, o el Chazz Palminteri de *Bales sobre Broadway* que, amb el seu paper de gànster-dramaturg, salva la dignitat d'una pel·lícula per mi decebedora. I ja que parlem de Palminteri, també el podeu trobar a *Una història del Bronx*, el debut més que aprovat de Robert de Niro com a director (i on es reserva, precisament, un paper secundari; crec que no és per casualitat) i de Chazz Palminteri com a guionista. I no el deixeu passar a *Sospechosos habituales*, un dels millors guions i una de les direccions més sòlides que he vist darrerament a una pantalla (gentilesa de Christopher McQuarrie i de Bryan Singer respectivament), on se'ns parla de la força imparabile de la mentida i la simulació i que a poc a poc es converteix en un autèntic festival interpretatiu de secundaris: Pete

CHAZZ PALMINTERI

Postlethwaite (el pare de *En el nom del Pare*), en un paper d'advocat sense escrúpols, i Kevin Spacey, completament desconegut per mi fins ara, que broda una interpretació d'aquelles que es recorden. I només n'esment dos, d'una pel·lícula que gairebé és un homenatge ocult i privat als secundaris. O sigui que, ja ho sabeu, si no voleu deixar passar l'oportunitat de conèixer gent interessant, llegiu la lletra menuda dels crèdits. Hi trobareu amics de confiança.

«Morir, ésser realment mort, això ha de ser gloriós»

BELA LUGOSI A *DRÁCULA* DE T. BROWNING